

- на конфіденційність та анонімність;
- на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла у разі загрози життю і здоров'ю або на відмову від таких заходів;
- на винагороду;
- на отримання психологічної допомоги;
- на звільнення від юридичної відповідальності у визначених випадках.

Викривач має наступні гарантії:

- викривачу, його близьким особам не може бути відмовлено у прийнятті на роботу, їх не може бути звільнено чи примушено до звільнення, притягнуто до дисциплінарної відповідальності чи піддано з боку керівника або роботодавця іншим негати́вним заходам впливу (переведення, атестація, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрози таких заходів впливу, у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону (до негати́вних заходів також належать формально правові рішення і дії керівника або роботодавця, які носять вибірковий характер, зокрема, не застосовуються до інших працівників у подібних ситуаціях та/або не застосовувалися до працівника у подібних ситуаціях раніше);
- у разі відсторонення працівника, який є викривачем, від виконання трудових обов'язків не з його вини оплата праці на період відсторонення здійснюється в розмірі середньої заробітної плати працівника за останній рік;
- викривачу, його близьким особам не може бути відмовлено в укладенні чи продовженні договору, трудового договору (контракту), наданні адміністративних та інших послуг, у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону. Забогочається створюється перешкоди викривачу, його близьким особам у подальшому здійсненні ними їх трудової, професійної, громадської, наукової або іншої діяльності, прохідності заходів, у зв'язку з навчання, а також вживати будь-яких дискримінаційних заходів, у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону;
- викривачу, його близьким особам, праше яких порушені суверенні інтереси України, гарантується поновлення їх порушених прав;
- викривач, його близькі особи, звільнені з роботи, у зв'язку з правопорушенням про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, підлягають негайному поновленню на попередній роботі (посаді), а також їм виплачується середній заробіток за час вимушеного прогулу, але не більш як за один рік. Якщо заява про поновлення викривача, його близької особи на роботі (посаді) розглядається більше одного року не з їхньої вини, їм виплачується середній заробіток за весь час вимушеного прогулу;
- викривач, його близькі особи, переведені на іншу постійну нижче оплачувану роботу (посаду), у зв'язку з повідомленням про можливі факти

Додаток 2

до Положення щодо впровадження у вищевказаних органах Запорізької міської ради, підприємствах, установах та закладах, що належать до комунальної власності територіальної громади міста механізмів засвоєння викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції»

(пункт 2 розділу 8)

ПАМ'ЯТКА

щодо правового статусу, прав та гарантій захисту викривача

Викривач – особа, яка повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон), вчинених іншою особою, якістю така інформація стала їй відома у зв'язку з її діяльністю, походженням нею служби чи навчання.

Важливо!

Викривач – це фізична особа (громадянин України, іноземець, особа без громадянства), яка має переконання, що інформація є достовірною;

Повідомлення викривача має містити інформацію про факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, тобто такі фактичні дані, що підтверджують можливе вчинення правопорушення та можуть бути перевірені (зокрема, це відомості про: обставини правопорушення, місце і час його вчинення, особу, яка його вчинила, тощо);

Інформація стала відома викривачу, у зв'язку з його трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, походженням служби чи навчання, участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання.

Викривач має наступні права:

- бути повідомленим про його права та обов'язки;
- на отримання інформації про стан та результати розгляду;
- подати докази, давати пояснення, або відмовитися їх давати;
- на безоплатну правову допомогу, у зв'язку із захистом прав викривача;
- на відшкодування витрат, у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката та судовий збір;

корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, підлягають негайному поновленню на попередній роботі (посаді), а також їм виплачується різниця в заробітку за час виконання нижче оплачуваної роботи, але не більш як за один рік. Якщо заява про поновлення викривача, його близької особи на роботі розглядається більше одного року не з їхньої вини, їм виплачується середній заробіток за весь час втраченого прогону;

- у разі наявності підстав для поновлення на роботі працівника, звільненого у зв'язку із здійсненням ним, його близькою особою повідомлення про можливі факти корупційних злочинів або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, та за його відмови від такого поновлення йому виплачується грошова компенсація у розмірі шестимісячного середнього заробітку, а в разі неможливості поновлення – у розмірі дворічного середнього заробітку.

Викривач може звернутися за захистом своїх прав до:

- уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) з питань запобігання та виявлення корупції в установі – для забезпечення захисту від застосування негативних заходів впливу з боку керівника або роботодавця;

- Національного агентства з питань запобігання корупції – для забезпечення правового та іншого захисту, перевірки дотримання законодавства з питань захисту викривачів, внесення пропозицій з вимогою про усунення порушень трудових та інших прав викривача і притягнення до відповідальності осіб, винних у порушеннях їх прав, у зв'язку з такими повідомленнями;

- правоохоронних органів – для захисту життя, життя, здоров'я та майна;
- центрів безоплатної правової допомоги – для отримання безоплатної вторинної правової допомоги;

- суду – для захисту своїх прав і свобод.

Більш детально правовий статус викривача визначено у роз'ясненнях Національного агентства з питань запобігання корупції від 23.06.2020 № 5 «Щодо правового статусу викривача», від 26.10.2020 № 10 «Щодо правового статусу викривача у кримінальному провадженні», від 09.12.2020 № 11 «Щодо правового статусу викривача у провадженні про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією».

Пам'ятку вручено та з нею ознайомлено:

_____ 20__ року _____ (Після), ім'я та батькові працівника

(дата)